

ЗАТВЕРДЖЕНО

Міністр
освіти і науки України

«_____» _____ 20_ р.

ПОГОДЖЕНО

Голова Національного агентства із
забезпечення якості вищої освіти

«_____» _____ 20_ р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ Другий (магістерський) рівень _____
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ Магістр (за ОПП) _____
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ 01 Освіта _____
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 013 Початкова освіта _____
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2017**

I Преамбула

Стандарт вищої освіти України підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти – магістра – з галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 013 «Початкова освіта» розроблений згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Стандарт відповідає другому (освітньому) рівню вищої освіти та сьомому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

Стандарт базується на поняттях вищої освіти, представлених в тезаурусі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти і затверджених наказом МОН України № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 01.16.2016 р.

Стандарт другого рівня вищої освіти, ступеня магістра (за освітньо-професійною програмою), спеціальності 013 «Початкова освіта» затверджено наказом МОН України № ... від та введено в дію ... 2017 р.

Розробники стандарту:

Бірюк Людмила Яківна	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка
Будник Олена Богданівна	доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач кафедри педагогіки початкової освіти Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Ігнатенко Наталія Вікторівна	кандидат педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»
Кизилова Віталіна Володимирівна	доктор філологічних наук, професор, професор кафедри філологічних дисциплін Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Коваль Людмила Вікторівна	доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету
Красовська Ольга Олександрівна	кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»

Пріма Раїса Миколаївна	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
Скворцова Світлана Олексіївна	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики та методики її навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Шпак Валентина Павлівна	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр (за освітньо-професійною програмою)
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	013 Початкова освіта
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна, дистанційна.
Освітня кваліфікація	Магістр, початкова освіта за освітньою програмою
Професійна(і) кваліфікація(ї)	Вчитель початкової школи.
Кваліфікація в дипломі	Кваліфікація за основною спеціальністю (013 Початкова освіта) Магістр початкової освіти. Вчитель початкової школи. Викладач вищого закладу освіти. Кваліфікація за освітньою програмою (зазначається за вибором ЗВО)
Опис предметної галузі	<i>Трудова функція А. «Планування і здійснення освітнього процесу в системі початкової освіти».</i> Вища категорія: А.3. Планування і здійснення освітнього процесу з урахуванням досягнень психолого-педагогічної науки, педагогічних інновацій, передового педагогічного досвіду. <i>Трудова функція Б. «Соціально-психологічна підтримка дітей та батьків у процесі співпраці та партнерства з метою досягнення учнем передбачених у програмі результатів навчання і визначення</i>

перспектив подальшого розвитку».

Вища категорія: Б.3. Педагогічне діагностування рівня розвитку всіх сфер особистості учнів, консультування батьків учнів з метою координації педагогічних впливів школи і родини.

Трудова функція В. «Забезпечення охорони життя та зміцнення здоров'я дітей, забезпечення умов для комфортного перебування учнів в школі, які не передбачають матеріальне облаштування навчального середовища».

Вища категорія: В3. Участь у створенні універсального дизайну навчального середовища, яке забезпечує максимальну придатність щодо його використання у навчальній та поза навчальній діяльності.

Трудова функція Г. «Ведення нормативно-методичної документації з організації освітнього процесу у початковій школі».

Трудова функція Д. «Системна робота над підвищенням рівня власної професійної компетентності».

Трудова функція Ж. «Проведення педагогічних досліджень та презентування їх результатів педагогічній спільноті»

Трудова функція Є. «Оцінювання результатів роботи колег - учителів початкової школи. Надання методичної допомоги колегам з питань навчання, розвитку, виховання й соціалізації молодших школярів»

Згідно з п. 15 МСКО-Г 2013 визначаються:

Об'єкти вивчення та майбутньої професійної діяльності: менеджмент початкової освіти, освітня й управлінська інноватика, адміністрування в системі початкової освіти.

Мета навчання: набуття інтегральних, загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей щодо здійснення інноваційної управлінської, моніторингової, адміністративної, фінансово-економічної, соціальної, психологічної діяльності в початковій школі.

Теоретичний зміст предметної галузі: концептуальні засади психології і педагогіки початкової освіти, менеджменту початкової освіти, адміністрування, психології і педагогіки вищої освіти, теорії і методики управління.

Методи і засоби: магістр у галузі початкової освіти має оволодіти поглибленими теоретичними і практичними знаннями, гнучкими вміннями і сталими професійними навичками за спеціальністю

	<p>013 Початкова освіта та освітньої програмою для здійснення освітньої, управлінської, адміністративної, моніторингової, соціально-психологічної діяльності.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> магістр початкової освіти має оволодіти психолого-педагогічним, методичним і діагностичним інструментарієм, навчитися застосовувати технічні засоби навчання, у тому числі й ІКТ.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Мають право продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.</p>
<p>Працевлаштування випускників (для регульованих професій)</p>	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394), <i>сфера працевлаштування</i> магістра початкової освіти охоплює заклади загальної середньої освіти, заклади позашкільної освіти, реабілітаційні центри.</p> <p><i>Професійні назви робіт:</i> код ЗКППТР 25157 вчитель початкового навчально-виховного закладу</p> <p>2331 Вчитель початкової школи.</p> <p>2340 Вчитель спеціалізованих навчальних закладів</p> <p>2310 Викладач університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>1229.4 Керівник підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання</p> <p>1210.1 Директор позашкільного закладу</p> <p>1229.4 Завідувач відділення у коледжі; Завідувач кабінету навчального; Завідувач позашкільного закладу; Завідувач практики (виробничої, навчальної)</p> <p>2351.2 Методист</p> <p>2359.2 Методист позашкільного закладу; Педагог-організатор</p>

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

90 кредитів ЄКТС на базі першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 Початкова освіта: програма основної спеціальності становить 60 кредитів, програма додаткової спеціальності (спеціалізації) за освітньою програмою – 30 кредитів. Програма додаткової спеціальності (спеціалізації) за освітньою програмою на магістерському рівні є продовженням освітньої програми бакалаврського рівня;

90 кредитів ЄКТС на базі першого (бакалаврського) рівня спеціальностей галузі знань 01 Освіта: програма основної спеціальності становить 60 кредитів, додаткова програма з початкової освіти – 30 кредитів. Програма за додатковою спеціальністю (спеціалізацією) не передбачається.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у професійно-педагогічній діяльності в галузі початкової освіти, що ґрунтується на застосуванні поглиблених теоретичних і практичних знань, умінь, навичок за спеціальністю 013 «Початкова освіта» (та за спеціалізацією ми освітньої програми), загальних засад методології професійно-педагогічної діяльності, <i>достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру</i> , і передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	<i>КЗ-1. Загальнонавчальна.</i> Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо. <i>Загальні компетентності проекту TUNING</i> <ol style="list-style-type: none">1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.2. Здатність планувати й управляти часом.3. Знання й розуміння предметної та професійної області.4. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.5. Здатність спілкуватися другою мовою.

6. Навички застосування інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
8. Здатність учитися і бути сучасно навченим.
9. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.
10. Здатність бути критичним і самокритичним.
11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
13. Уміння виявляти, ставити і розв'язувати проблеми.
14. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
15. Здатність працювати в команді.
16. Навички міжособистісної взаємодії.
17. Здатність мотивувати людей і рухатися до спільної мети.
18. Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).
19. Цінування й повага різноманітності та мультикультурності.
20. Здатність працювати в міжнародному контексті.
21. Здатність працювати автономно.
22. Здатність розробляти й управляти проектами.
23. Прихильність безпеці.
24. Дух підприємництва, здатність виявляти ініціативу.
25. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
26. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
27. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
28. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
29. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.
30. Здатність усвідомлювати рівні можливості й гендерні проблеми.

КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел і формулювання логічних висновків.

КЗ-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити і розв'язувати проблеми, зокрема, у процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

КЗ-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою; володіти навичками нормативного літературного мовлення в різних сферах комунікації, різновидами стилів мовленнєвого спілкування, застосовувати знання законів техніки і логіки мовлення. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Здатність вільно послуговуватися спеціальною термінологією в обраній галузі наукових досліджень. Здатність застосовувати іноземні мови в популяризації своєї дослідницької та/або інноваційної роботи.

КЗ-5. Громадянська. Здатність активно, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури і технології захисту власних інтересів, прав і свобод громадян, зокрема учнів початкової школи; застосовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

КЗ-6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими і дітьми на основі загальнолюдських і національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

КЗ-7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані з соціальною структурою й національною специфікою суспільства; здатність до орієнтування в соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення й поваги до розмаїття культурного вираження інших; надання рівних можливостей учням різних національностей і різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

КЗ-8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії, зокрема,

	<p>успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.</p> <p>КЗ-9. Адаптивна. Здатність до адаптації у професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікацію з адміністрацією школи і колегами.</p> <p>КЗ-10. Рефлексивна. Здатність ефективно й адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку і саморозвитку учнів, творчому підходу до освітнього процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів і забезпечувати якість освітньої діяльності, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.</p> <p>КЗ-11. Здоров'язбережна. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і інших. Здатність застосовувати знання, уміння, цінності й досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережної діяльності в освітньому середовищі початкової школи і створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.</p> <p>КЗ-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних завдань у професійній діяльності вчителя початкових класів і в повсякденному житті.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК-1. Предметна компетентність (ПК). Здатність до критичного осмислення історичних надбань і новітніх досягнень наук, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Здатність професійно застосовувати поглиблені теоретичні знання з метою організації науково-методичної, науково-дослідницької та інноваційної діяльності в системі початкової освіти, ефективної взаємодії закладів освіти й установ науково-методичного забезпечення початкової освіти. Усвідомлення методологічного, організаційного і правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її</p>

презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати.

СК – 2. Педагогічна компетентність (ПК). Здатність до планування і здійснення освітнього процесу з урахуванням досягнень психолого-педагогічної науки, педагогічних інновацій, передового педагогічного досвіду; уміння здійснювати педагогічне діагностування рівня розвитку всіх сфер особистості учнів, консультування батьків учнів із метою координації педагогічних впливів школи і родини; здатність ефективно і компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) у галузі педагогіки і методики початкової освіти.

СК – 3. Методична компетентність (МК). Здатність до планування і здійснення освітнього процесу з урахуванням досягнень методичної науки, інноваційних методичних підходів, передового педагогічного досвіду; спроможність ефективно діяти, розв'язуючи складні і проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на знаннях методології побудови методичних систем навчання та вміннях аналізувати й оцінювати їх реалізацію в чинних навчально-методичних комплектах; ґрунтується на вміннях аналізувати і розробляти системи навчальних завдань, проектувати діяльність учителя та учнів під час їх розв'язування, оцінювати ефективність формування знань, умінь і навичок в учнів, і за потреби, коригувати системи навчальних завдань.

СК – 3.1. Мовно-літературна (МОВ):

здатність учити взаємодіяти усно: учити молодших школярів усної взаємодії, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях (сприймання усної інформації і говоріння), перетворювати усну інформацію, відбирати усну інформацію, аналізувати й інтерпретувати усну інформацію, оцінювати усну інформацію, висловлювати і захищати свої погляди, використовувати словесні й несловесні засоби під час представлення своїх думок, регулювати свій емоційний стан;

здатність учити аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію в текстах різних видів, медіатекстах та її використання, учити сприймати художній текст як засіб збагачення особистого емоційно-чуттєвого досвіду (читання): учити молодших школярів обирати

тексти для читання, сприймати текст, збагачувати свій емоційно-чуттєвий досвід, аналізувати та інтерпретувати текст, оцінювати текст;

здатність учити висловлювати думки, почуття і ставлення, узаємодіяти з іншими письмово і в режимі он-лайн, дотримуватися норм української мови (письмо), перетворювати інформацію, читати творчо: учити молодших школярів створювати висловлення, узаємодіяти он-лайн, редагувати писемні тексти;

здатність учити досліджувати індивідуальне мовлення, виявляти мовну творчість: учити молодших школярів досліджувати власне мовлення, творити індивідуальний стиль мовлення;

здатність вступати в діалог: учити молодших школярів підтримувати й ініціювати діалог на теми, які викликають зацікавлення, ставити запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання учнів стосовно теми тижня, ділитися своїми почуттями та емоціями від прослуханого і побаченого стосовно теми тижня, висловлювати думку про почуте, обґрунтовувати свої вподобання;

здатність навчати читати: учити молодших школярів сприймати монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події шкільного життя);

здатність узаємодіяти письмово: учити молодших школярів писати;

здатність досліджувати медіа: учити молодших школярів висловлює свої думки і почуття з приводу медіатекстів стосовно теми тижня (мультфільм), сприймати медіатекст щодо теми тижня (мультфільм), створювати простий медіапродукт (фотографію) за допомогою вчителя, дорослого;

здатність досліджувати мовлення: учити молодших школярів називати предмети, ознаки предметів стосовно теми тижня, відгадувати і загадувати загадки, творить власні загадки;

здатність театралізувати: учити молодших школярів брати участь у сюжетно-рольовій грі стосовно теми тижня, брати на себе роль у рухливих іграх, застосовувати специфічні для ролі жести, рухи.

СК-3.2. Іншомовна (ІНО):

здатність учити розумінню думок і поглядів, висловлених іноземною мовою, в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування та критичному оцінюванню інформації: учити молодших школярів сприймаю усну інформацію, критично оцінювати усну інформацію;

здатність учити розумінню прочитаних різних видів іншомовних текстів для здобуття

інформації чи задоволення, використання прочитаної інформації та критичному її оцінюванню: учити молодших школярів сприймати текст, аналізувати прочитану інформацію;

здатність до висловлення думок, почуттів і ставлень, взаємодіяти усно, письмово та в режимі он-лайн іноземною мовою: учити молодших школярів здійснювати усну взаємодію, усно висловлювати свої думки, почуття, ставлення та позиції, повідомляти інформацію письмово, висловлювати свої думки, почуття, ставлення та позиції письмово, здійснювати взаємодію он-лайн;

здатність ефективно використовувати іноземну мову для доступу до різних інформаційних джерел: учити молодших школярів використовувати інформаційні джерела іноземною мовою.

СК-3.3. Математична (МАО):

здатність аналізувати ситуації й виокремлювати проблеми, які можна розв'язати з застосуванням математичних прийомів; здатність розмірковувати, висувати гіпотези, обґрунтовувати її логічне доведення або спростування: учити молодших школярів розпізнавати серед життєвих ситуацій ті, які розв'язуються математичним шляхом, аналізувати, оцінювати дані та зв'язки між ними для розв'язання математичних ситуацій, проводити найпростіші логічні операції (розуміння понять, порівняння, узагальнення, класифікація, доказ), передбачати ймовірний результат і переконуватися в його правильності, обґрунтовувати власну думку, виявляти помилки логіко-математичного характеру в математичних діях, розрізнати істинні та хибні твердження;

здатність до моделювання процесів і ситуацій, що відбуваються в природі і суспільстві; використання різних джерел інформації: учити молодших школярів досліджувати роль математики у повсякденному житті, сприймати і перетворювати інформацію (почуту, побачену, прочитану), сприймати тексти математичного змісту, які ґрунтуються на життєвій ситуації, і виконувати завдання, що з них випливають;

здатність до розроблення стратегії (плану) розв'язання різних проблемних завдань, використовуючи, зокрема, і засоби ІКТ: учити молодших школярів лічити об'єкти навколишнього світу, вимірювати величини, виконувати обчислення, перевіряти достовірність припущення;

здатність до пізнання форм об'єктів і просторових відношень у навколишньому світі: розвивати в молодших школярів просторову уяву, просторову відношення, учити розпізнавати геометричні фігури за їх істотними ознаками, конструювати;

здатність навчати лічби: учити молодших школярів лічити за правилами лічби об'єкти

навколишнього світу (розташовані послідовно, хаотично), порівнювати об'єкти навколишнього світу за однією ознакою;

здатність знайомити з числами, навчати дій із числами, вимірювати величини: учити молодших школярів порівнювати об'єкти навколишнього світу за довжиною, масою та іншими величинами, упорядковувати об'єкти за збільшенням або зменшенням певної величини;

здатність учити працювати з даними: учити молодших школярів збирати дані, що відображають конкретну життєву ситуацію.

СК-3.4. Природнича (ПРО):

Дослідницькі здібності: учити молодших школярів виявляти і формулювати дослідницькі проблеми, визначати мету і висувати гіпотези, планувати дослідження, спостерігати, експериментувати, моделювати, аналізувати та обґрунтовувати результати досліджень, формулювати висновки;

інформаційні здібності: учити молодших школярів працювати з різними джерелами для пошуку інформації, інтерпретувати інформацію в різних формах, рефлексувати над дослідницькою діяльністю;

уміння для сталого розвитку: учити молодших школярів виявляти взаємозв'язки у природі та зважати на них, діяти в довіллі, розуміючи наслідки власної поведінки, використовувати наукові надбання для розв'язання проблем;

навчально-пізнавальні здібності: учити молодших школярів співвідносити нові факти з попереднім досвідом, ідентифікувати проблему, критично оцінювати проблему, групувати і класифікувати об'єкти довілля, використовувати різні способи та генерую нові ідеї для розв'язання проблеми.

СК-3.5. Технологічна (ТЕО):

здібність до створення виробу: учити молодших школярів планувати виготовлення виробу, читати і розробляю графічні зображення, добирати матеріали і технології, моделювати, конструювати та виготовляти виріб, оцінювати та представляють результати власної чи колективної діяльності;

здатність до турботи про себе та інших: учити молодших школярів дотримуюся безпеки під час виконання виробу, розв'язувати практичні завдання у власному побуті, організовувати власну

життєдіяльність;

здатність до використання природних матеріалів: учити молодших школярів розраховувати витрати, ощадно використовувати ресурси;

здатність творче застосовувати традиційні й сучасні ремесла: учити молодших школярів виконувати технологічні операції, застосовувати народні ремесла під час створення виробу.

СК-3.6. Інформатична (ІФО):

здатність до знаходження, подання, перетворення, аналіз, узагальнення та систематизація даних, критичне оцінювання інформації для розв'язання життєвих проблем: учити молодших школярів досліджувати інформаційний світ навколо себе, знаходити, подавати, перетворювати, аналізувати і зберігати дані різних типів, добирати об'єкти для створення моделей, критично оцінювати інформацію з різних джерел;

здатність до створення інформаційних продуктів і програм для ефективного розв'язання проблем, творчого самовираження: учити молодших школярів розробляти і реалізовувати алгоритми, створювати і налагоджувати програмні проекти, розробляти модульні проекти, опрацьовувати і створювати інформаційні продукти з використанням даних різних типів, співпрацювати в команді для створення інформаційного продукту;

здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій та цифрових пристроїв для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач: учити молодших школярів використовувати широкий спектр цифрових пристроїв, організовувати власне інформаційне середовище, спілкуватися, навчатися та співпрацювати в мережах;

здатність до усвідомлення наслідків використання ІТ для себе, суспільства, довкілля та сталого розвитку, дотримання етичних, міжкультурних і правових норм інформаційної взаємодії: учити молодших школярів відповідально використовувати ІТ у повсякденному житті, захищати себе і свій інформаційний простір, дотримуватися норм соціальної, міжкультурної та міжособистісної взаємодії, дотримуватися норм правової взаємодії.

СК-3.7. Соціальна і здоров'язбережна (СЗО):

здатність турбуватися про особисте здоров'я, безпеку і добробут: учити молодших школярів діяти відповідально, відстоювати інтереси власні та інших людей, надавати допомогу, поводитися

етично;

здатність ухвалювати рішення щодо здоров'я, безпеки і добробуту: учити молодших школярів розпізнавати небезпечні ситуації, прогнозувати наслідки, ухвалювати рішення, поводитися безпечно;

здатність аналізувати наслідки і ризики діяльності для здоров'я, безпеки і добробуту: учити молодших школярів обмірковувати альтернативи, приймати зміни, аналізувати впливи, здійснювати вибір та отримувати задоволення;

здатність виявляти підприємливі та моральні якості у поведінці свідомого споживача для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту: учити молодших школярів вчитися, знаходити і перевіряти інформацію, діяти ефективно і самостійно, застосовувати міжособистісні навички спілкування, виявляти культуру споживання, планувати майбутнє;

СК-3.8. Громадянська та історична (ГІО):

здатність орієнтуватися в історичному часі: учити молодших школярів орієнтуватися в історичному часі, розкривати тривалість і варіативність подій у часі, виявляти і прогнозувати суспільні (історичні) зміни;

здатність орієнтуватися в соціальному просторі: учити молодших школярів орієнтуватися в соціально-історичному просторі, виявляти взаємодію природного і соціального середовищ, створювати разом з іншими громадський простір;

здатність до пошуку і критичного аналізу соціальної (історичної) інформації: учити молодших школярів добирати джерела історичної та суспільно значущої інформації, аналізувати соціальну (історичну) інформацію, оцінювати достовірність соціальної (історичної) інформації;

здатність синтезувати соціальну (історичну) інформацію: учити молодших школярів систематизувати та узагальнювати різномірну соціальну (історичну) інформацію, інтерпретувати соціальні (історичні) факти;

здатність оцінювати соціальну (історичну) інформацію: учити молодших школярів формулювати і представляти судження, добирати аргументи;

здатність дотримуватися і захищати права людини: учити молодших школярів формувати себе як особистість (у повазі до людської гідності), захищати права людини, протидіяти і запобігати виявам дискримінації та нерівного ставлення;

здатність узаємодіяти у спільноті: учити молодших школярів ідентифікувати себе зі

спільнотами, співпрацювати з ними;

здатність до демократичного громадянства: учити молодших школярів робити відповідальний вибір, брати участь у розв'язанні проблем спільнот, осмислювати громадсько-політичне життя.

СК-3.9. Мистецька (МІО):

здатність до художньої творчості: учити молодших школярів створювати художній образ, імпровізувати, естетично перетворювати довкілля (самостійно та спільно з іншими);

здатність до пізнання, інтерпретації та оцінювання: учити молодших школярів пізнавати, інтерпретувати мистецтво, оцінювати мистецтво;

здатність до самопізнання: учити молодших школярів оцінювати власну творчість із позиції свободи, представляти власні досягнення, регулювати свій емоційний стан засобами мистецтва.

СК-3.10. Фізкультурна (ФІО):

здатність до рухової активності: учити молодших школярів виконувати життєво необхідні рухові дії, моделювати рухову діяльність, виконувати фізичні вправи під час ігрової та змагальної діяльності;

здатність до самооцінювання та самоконтролю стану здоров'я: учити молодших школярів контролювати свій фізичний стан, аналізувати та оцінювати вплив фізичного навантаження на стан здоров'я, добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей та зміцнення здоров'я;

соціальні вміння та безпечна поведінка: учити молодших школярів виконувати різні соціальні ролі, дотримуватися безпечної поведінки, етичних норм у руховій діяльності.

Кореляція визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК подана в матриці відповідності визначених Стандартом компетентностей і дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком до Стандарту (Таблиця 1 Пояснювальної записки).

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

ПРОФЕСІЙНІ ДЕКЛАРАТИВНІ І ПРОЦЕДУРАЛЬНІ ЗНАННЯ	
1.1.	Знати історичні надбання та новітні досягнення наук, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
1.2.	Знати нормативно-правові документи, новітні концепції, що регламентують діяльність початкової школи, ЗНЗ, визначають порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, створення експериментальних навчальних закладів та майданчиків; права й обов'язки суб'єктів освітнього процесу середньої загальноосвітньої школи; обсяг і функції роботи вчителя початкової школи; принципи адміністрування та управління.
1.3.	Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування загальної освітньої системи в Україні. Знати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку, види і зміст контролю за його перебігом.
1.4.	Знати напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) вчителя, директора ЗНЗ, їх функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу ЗНЗ; обсяг і функції роботи вчителя та інших працівників ЗНЗ; принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування ЗНЗ.
1.5.	Знати традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі за напрямами, зумовленими посадовими обов'язками вчителя початкової школи. Знати традиційні та інноваційні методики управлінської діяльності директора загальноосвітнього навчального закладу в обсязі, необхідному для виконання всіх функцій і напрямів його діяльності.
1.6.	Володіти знаннями про організацію наукової, методичної та навчальної діяльності вчителя початкової школи з метою організації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів.

ПРОФЕСІЙНІ ВМІННЯ І НАВИЧКИ

2.1.	Професійно застосовувати поглиблені теоретичні знання наук, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, з метою організації науково-методичної, науково-дослідної та інноваційної діяльності в системі початкової освіти, ефективної взаємодії навчальних закладів і установ науково-методичного забезпечення початкової освіти., а також під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
2.2.	Володіти вміннями й навичками забезпечення організації освітнього процесу в ЗНЗ з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу тощо.
2.3.	Оцінювати проблемні питання професійної діяльності, застосовуючи знання з різних предметних галузей; виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, володіння методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання.
2.4.	Володіти вміннями й навичками виконання адміністративно-управлінської діяльності, здійснення організаційної, методичної, освітньої, проєктувальної, контрольної, фінансово-господарської та ін. видів роботи. Уміти аналізувати, узагальнювати й поширювати передовий педагогічний досвід.
2.5.	Проводити дослідницьку та/або інноваційну діяльність у галузі початкової освіти. Виявляти та формулювати проблеми, визначати об'єкт та предмет дослідження, формулювання мету та гіпотезу дослідження, визначати основні поняття; володіти методами збирання даних відповідно до гіпотез, створення масивів емпіричних даних, опрацювання різноманітних джерел повідомлень тощо, повага авторських прав; підбирати і використовувати універсальні та спеціальні методи дослідження; створювати, передавати та упроваджувати результати дослідження у практику.
2.6.	Володіти вміннями й навичками розробки матеріалів різних режимних моментів, виховних заходів, навчальних занять та їх застосовування при навчальній, виховній, викладацькій роботі відповідно до вимог початкової освіти.

2.7.	Виявляти готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; володіти знаннями про способи професійного самовдосконалення; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самовдосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень в дослідницькій діяльності.
КОМУНІКАЦІЯ	
3.1.	Засвідчувати належний рівень володіння державною та іноземною мовами з метою здійснення писемної й усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземною мовами, використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації .
3.2.	Розробляти шляхи формування сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі, управляти конфліктною ситуацією, застосовувати структурні і міжособистісні методи подолання й попередження конфліктів. Керуватися сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.
3.3.	Координувати роботу ЗНЗ з батьками, проводити різні форми роботи – батьківські збори і конференції, групові консультації, індивідуальну роботу тощо. Володіти методикою вивчення та поширення досвіду сімейного виховання. Визначати план роботи з проблемними сім'ями, організувати соціально-педагогічний патронаж. Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури.
АВТОНОМНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	
4.1.	Управляти інноваційною діяльністю в системі початкової освіти: застосовувати процедуру проектування, моделювання та обґрунтування інновацій, розробляти програму апробації та експертизи, організувати реалізацію інновації; створювати умови для проведення експериментальної роботи.
4.2.	Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.
4.3.	

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми здобувачів освіти атестації вищої	<p>Нормативними формами атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» за освітньо-професійною програмою є такі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) публічний захист магістерської роботи; 2) кваліфікаційний іспит з фаху; 3) кваліфікаційний іспит за додатковою освітньою програмою (за наявності).
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<p>Кваліфікаційна робота магістра має висвітлювати актуальні проблеми педагогіки та методик початкової освіти, і передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Робота має чітко визначати мету і завдання дослідження, містити його об'єкт і предмет, методи наукового дослідження, висвітлювати практичне значення здобутих результатів. Робота має презентувати вирішення проблеми, що пов'язана з кваліфікацією, передбаченою стандартом вищої освіти за рівнем «магістр». Структура роботи зумовлюється визначеними в дослідженні завданнями. У кваліфікаційній роботі мають бути представлені власне бачення і розуміння досліджуваної проблеми, роздуми і міркування випускника щодо її практичного втілення та реалізації, судження, що стосуються інноваційних підходів до роботи вчителя початкової школи. У кваліфікаційній роботі повинна бути дотримана коректність посилань та цитувань.</p> <p>Кваліфікаційна робота оприлюднюється на сайті факультету або випускової кафедри вищого навчального закладу після перевірки на плагіат. За результатом успішного захисту здобувач може отримати від екзаменаційної комісії рекомендацію для вступу на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.</p>
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) (за наявності)	<p>Кваліфікаційний іспит за основною спеціальністю регламентується освітньо-професійною програмою спеціальності «Початкова освіта». Кваліфікаційний іспит є комплексною перевіркою рівня відповідності компетентностей випускників освітньому стандарту спеціальності (013 «Початкова освіта»). Проводиться в усній та/або письмовій формі (за тестовими технологіями).</p> <p>Кваліфікаційний іспит за додатковою спеціальністю визначається вищим навчальним закладом.</p>

Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	<p>Захист має відбуватися як публічна презентація кваліфікаційної роботи, на якій можуть бути присутніми представники інших навчальних закладів та / або роботодавці.</p>
---	---

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти¹

Заклади вищої освіти несуть первинну відповідальність за якість вищої освіти, що надається та повинні мати внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективною системою запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

¹ Цей текст є вичерпним за змістом відповідного розділу Стандарту, за винятком тих спеціальностей, для яких згідно з регуляторними актами уповноважених органів центральної виконавчої влади та/або згідно із зобов'язаннями України за міжнародними угодами встановлені додаткові вимоги.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)

Професійний стандарт учителя на момент укладання Стандарту вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта відсутній.

При розробці даного проекту урахувалися напрацювання проекту TUNING (Education)
<http://www.unideusto.org/tuningeu/publications/269-reference-points-for-the-design-and-delivery-of-degree-programmes-in-education.html>

IX Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/derj-standart-pochatk-new.pdf>

2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1324-18>

4. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

5. Кваліфікаційні характеристики посад педагогічних та науковопедагогічних працівників навчальних закладів та установ освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України // Про затвердження кваліфікаційних

характеристик професій (посад) педагогічних та науковопедагогічних працівників навчальних закладів : Наказ Міністерства освіти і науки України № 665 <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8456/8457/468632/>

6. Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

7. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні : [схвалена Президією Національної академії педагогічних наук України 21 квітня 2016 р.] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/

8. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді [Електронний ресурс] // Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах : наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641. – Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/ua/about>

9. Концепція розвитку інклюзивної освіти [Електронний ресурс] // Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ МОН №912 від 01.10.10 р. – Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189/

10. Концепція розвитку неперервної педагогічної освіти [Електронний ресурс] / МОН України // Про затвердження галузевої Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.08.2013 р. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36816/

11. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років : Проект [Електронний ресурс / Стратегічна дорадча група «Освіта» ; МОН України. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>

12. Національна доктрина розвитку освіти : затверджена Указом Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>

13. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року // Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>

14. Про запровадження навчальної дисципліни «Основи інклюзивної освіти» : Лист Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України від 18.06.2012 № 1/9-456 / Міністерство освіти і науки; молоді та спорту України. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/29928/

15. Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі : Наказ МОН України від 31.12.2015 №1436 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/ru/about-ministry/normative/4897->

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» базується на таких ключових психолого-педагогічних **поняттях, як:** знання, декларативні знання, процедуральні знання, уміння, навички, компетентність, компетенція, комунікація, розуміння, відповідальність, автономія.

знання – це орієнтири, необхідні для успішного здійснення професійної діяльності;

декларативні знання представлені певними законами, закономірностями, теоріями, концепціями, аксіомами, теоремами, принципами, умовами, поняттями, правилами, підходами, парадигмами, інформацією тощо;

процедуральні знання – знання про алгоритми і способи професійних дій, передумова їх ефективного виконання;

автономія – стадія фахового розвитку особистості, яка характеризується здатністю самостійно створювати або вибрати принципи та технології діяльності й морально-етичної поведінки, спроможність фахівця як суб'єкта професійної активності та соціальних стосунків до самовизначення на основі власного світогляду й особистісних цінностей;

автономність (самоврядування) – володіння самостійністю розв'язувати професійні питання, незалежністю в регулюванні власної діяльності; стан, при якому суб'єкт (фахівець) професійної діяльності і об'єкт (діяльність) управління співпадають;

відповідальність – здатність усвідомлювати і розуміти значення і роль свідомого ставлення фахівця до професійних вимог, обов'язків, соціальних завдань, норм і суспільних цінностей; спроможність свідомо ставитися до виконання професійної діяльності, оцінювати її наслідки для суспільства та результати у вирішенні державних (освітніх) завдань.

уміння – цілеспрямовані, усвідомлені, довільні, навмисні, рефлексивні, контрольовані, оцінні дії, які в їх сукупності, в системі становлять собою професійну діяльність;

навички – автоматизовані (доведені до автоматизму виконання), мимовільні, малоусвідомлювані або повністю неусвідомлювані професійні операції, за допомогою яких виконуються дії;

комунікація – смислова взаємодія двох або більше партнерів, що забезпечує їх взаєморозуміння і співпрацю;

розуміння – здатність виявляти смисли у сприйнятій інформації, сформульовані і експліковані мовцем, суб'єктом усного або письмового мовлення; осмислювати зміст сприйнятого висловлювання. Суть розуміння полягає в розв'язанні певної проблемної ситуації (виокремлення істотного, відокремлення від неістотного, встановлення зв'язків, з'ясування властивостей тощо).

компетенція – відповідність наявних (сформованих) у суб'єкта діяльності декларативних і процедуральних знань, професійних умінь і навичок тим вимогам, що ставляться до них стандартами вищої освіти, Національною рамкою кваліфікації та посадовими обов'язками тих чи тих категорій працівників;

компетентність – це властивість особистості; невід'ємна ознака її професіоналізму; здатність, здібність, спроможність суб'єкта діяльності стати компетентним (добре обізнаним, придатним, готовим, тямущим, відповідним певним вимогам, повноважним, високо кваліфікованим) при виконанні системи професійних дій;

професійна діяльність – це система цілеспрямованих, усвідомлених, довільних, навмисних фахово орієнтованих дій (умінь), які виконуються за допомогою професійних операцій (навичок);

професіоналізм – володіння глибинами професії.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність, дбати про розвиток і функціонування громадянського суспільства; мати і обстоювати власну громадянську позицію, незалежно від впливу політичних партій і різних конфесій.	Знати основні принципи державної політики України у сфері освіти і національно-патріотичного виховання дітей, просвітницькі програми з метою популяризації національних традицій.	Уміти обстоювати власну громадянську позицію, застосовувати новітні освітні технології в реалізації заходів національного спрямування; організувати заходи з питань виховання і формування патріотизму в дітей; визначати цілі та напрями розвитку системи національно-патріотичного виховання дітей в сучасній Україні.	Критично ставитися до думок і позицій інших; толерантно ставитися до поглядів інших людей, будувати педагогічний соціум у ЗЗСО як модель демократичного, толерантного суспільства; будувати партнерську взаємодію та демонструвати гуманну поведінку з різними суб'єктами освітнього процесу.	Усвідомлювати відповідальність за формування світогляду майбутнього громадянина України; брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства України на користь розвитку освіти в регіоні.
КЗ-2. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.	Знати і керуватися в професійній діяльності міжнародними нормами з дотримання прав і свобод людини. Знати про етнічне, мовне, культурне, конфесійне різноманіття населення України та свого регіону. Знати, розуміти, пояснювати етно-специфічні особливості аксіології різних народів, представники яких мешкають в Україні	Аналізувати і враховувати у професійній діяльності етнокультурне розмаїття сучасного українського суспільства загалом та суб'єктів освітнього процесу ЗЗСО, зокрема, методично грамотно планувати участь окремої дитини у міжкультурній і полілінгвальній комунікації, у просторі діалогу культур. Оцінювати доцільність	Толерантно ставитися до думок і позицій інших. Працювати в мультикультурному колективі; комунікувати та співпрацювати з представниками різних культур на засадах взаємоповаги і рівноправності; залучати батьків, представників культурних національних товариств до спільної роботи з виховання та	Оцінювати доцільність кожного варіанта розв'язання проблеми, виходячи з наявних обставин, ресурсів, власних можливостей і життєвих обставин; передбачати наслідки кожного з варіантів розв'язання проблеми для себе,

		застосування та впроваджувати в освітній процес ЗЗСО здобутки культури різних народів, представники яких мешкають в Україні та регіоні; інтеріоризувати основні культурні цінності й норми до освітнього процесу ЗЗСО.	соціалізації дітей молодшого шкільного віку.	інших людей, довкілля. Формувати стратегію подолання проблем, брати на себе відповідальність за хід і результати співпраці з представниками різних культур, за реалізацію прийнятих рішень.
КЗ-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Задовольняти потребу вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно набувати і застосовувати нові знання і вміння.	Знати механізми, прийоми і засоби самопізнання, соціально-економічні та організаційні умови реалізації програми самовдосконалення, прийоми самовиховання і саморегуляції.	Застосовувати сучасні ефективні засоби оволодіння новими знаннями, опановувати передові технології самоосвіти і самовдосконалення.	Відчувати потребу в систематичному підвищенні свого загальнокультурного і професійного рівня. Застосовувати комунікацію для задоволення потреби самовдосконалення, для інтелектуального і культурного розвитку.	Критично оцінювати результати власної професійної діяльності, ініціювати і організовувати систематичне навчання і самоосвіту.
КЗ-4. Здатність генерувати нові ідеї. Бути готовим проявляти ініціативу і приймати доцільні і відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення.	Знати особливості та етапи творчого процесу, механізми інноваційної освітньої діяльності, методи дослідницько-експериментальної діяльності.	Уміння моделювати досліджувані процеси, пропонувати оригінальні рішення, передбачати їх навчально-виховний ефект, розробляти методики, технології та представляти їх у вигляді завершеного творчого продукту; уміти діяти в нестандартних ситуаціях. Застосовувати	Залучати до інноваційної діяльності однодумців, активізувати колектив професіоналів до продукування креативних ідей і їх успішного втілення.	Усвідомлювати потребу в постійному вдосконаленні системи освіти, її реагування на поступальний еволюційний розвиток суспільства. Брати на себе

		новітнє дидактичне знання для забезпечення якості й удосконалення освітнього процесу в ЗЗСО.		відповідальність за своєчасне виявлення і постановку нагальних проблем; приймати самостійні рішення щодо їх розв'язання.
КЗ-5. Здатність працювати в команді. Уміння ставити актуальні завдання, спрямовувати свої зусилля на досягнення цілей, вмотивовувати всіх суб'єктів соціальної взаємодії на їх розв'язання; будувати свою діяльність відповідно до моральних, духовних, етичних і правових норм. Володіти навичками самоорганізації і саморегуляції.	Знати професійні вимоги та обов'язки, соціальні завдання, норми і суспільні цінності; алгоритми ефективної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу, сутність і функції професійної етики, механізми самоорганізації, методи саморегуляції поведінки під час взаємодії з колегами, дітьми, батьками.	Володіти вміннями і технологіями консолідації різних суб'єктів освітньої діяльності для виконання поставлених завдань.	Критично ставитися до себе та до думок і позицій інших учасників освітнього процесу, виявляти толерантність і повагу. Ефективно спілкуватися щодо основних професійних питань; застосовувати різні комунікативні засоби для передачі та обміну інформацією в усній і письмовій формі.	Брати відповідальність за колективні рішення.
КЗ-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з застосуванням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних і знань.	Розуміти сутність і можливості використання засобів сучасних інформаційних і комунікаційних технологій у професійній педагогічній діяльності. Знати інформаційно-технічні засоби та інформаційно-комунікаційні технології, принципи роботи основних комп'ютерних програм, способи зберігання і опрацювання інформації, технології користування ІКТ-ресурсами в освітньому просторі.	Уміти аналізувати і систематизувати результати пошуку наукової інформації, застосовувати її в освітніх і дослідницьких проектах у різних сферах професійної діяльності. Застосовувати потенціал інформаційних технологій для підбору кадрового складу колективу.	Здійснювати взаємодію з учасниками освітнього процесу з застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Здійснювати пошук науково-практичної інформації, виходячи з принципів надійності, достовірності знань про навчання, виховання і розвиток дітей молодшого шкільного віку,	Застосовувати інформацію та інформаційні технології для критичного осмислення педагогічних реалій. Послугуватися принципом етичності застосування інформації в навчально-методичній та

			етичності застосування цих знань в освітній і науково-дослідницькій роботі.	науково-дослідницькій роботі.
КЗ-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Досконало володіти всіма стилями і жанрами усного і писемного мовлення для комунікації з суб'єктами освітнього процесу, з різними соціальними і професійними групами.	Знати літературну українську мову, культуру ділового спілкування.	Досконало володіти літературною українською мовою як засобом спілкування, основними стилями і жанрами письмового і усного мовлення.	Вільно користуватися державною мовою у вирішенні завдань професійної діяльності. Демонструвати в педагогічній комунікації особистісну орієнтацію на співрозмовника.	Дотримуватися врівноваження позицій і позитивного емоційного ставлення співрозмовників між собою. Здійснювати самоаналіз власної мовленнєвої діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
КС-1. Здатність здійснювати прогностичні, планувально-організаційні функції в управлінні освітнім процесом. Визначати стратегічні лінії розвитку закладу загальної середньої освіти; визначати коло партнерів ЗЗСО, проводити з ними конструктивні переговори; організувати командну роботу при вирішенні завдань розвитку ЗЗСО; передбачати можливі ризики зовнішнього і внутрішнього характеру та завчасно уникати їх негативного впливу.	Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом.	Володіти вміннями стратегічного і оперативного планування. Розробляти різні види планів: перспективний, річний, календарний, план окремого заходу. Координувати організацію освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти, створювати умови для розвитку, навчання і виховання дітей. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема, дитиноцентризму,	Передавати інформацію з метою встановлення діалогу і взаємодії в освітньому середовищі життєдіяльності суб'єктів початкової освіти.	Оцінювати результативність організаційно-педагогічних методів управління, здійснювати самоаналіз циклічного характеру процесу управління.

		здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.		
<p>КС-2. Здатність здійснювати правове регулювання та управління адміністративно-господарською діяльністю закладу загальної середньої освіти.</p> <p>Здійснювати правове регулювання трудових відносин із працівниками закладу загальної середньої освіти; організувати ефективну адміністративно-господарчу діяльність освітньої установи.</p>	<p>Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні.</p> <p>Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладу загальної середньої освіти; напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська) директора (заступника директора) закладу загальної середньої освіти, його функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу закладу загальної середньої освіти; обсяг і функції роботи вчителя початкової школи та інших працівників закладу загальної середньої освіти; принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування закладу загальної середньої освіти. Розуміти заклад загальної середньої освіти як об'єкт</p>	<p>Володіти навичками регулювання трудових відносин усередині трудового колективу: розробляти, укладати і реєструвати колективний договір; розробляти правила внутрішнього розпорядку; визначати порядок прийняття на роботу через укладання трудового договору і контракту та звільняти працівників у відповідності до чинного законодавства. Володіти організаційними навичками забезпечення охорони праці: вести документацію з охорони праці, розробляти посадові інструкції, видавати інструкції та розпорядження; організувати і проводити інструктажі та семінари, контролювати дотримання інструкцій усіма працівниками.</p>	<p>Здійснювати ефективне ділове спілкування з різними категоріями працівників закладу загальної середньої освіти, відповідальних за виконання господарської діяльності.</p>	<p>Брати на себе відповідальність за якість дій, які забезпечують правове регулювання в типових і нетипових (проблемних) професійних ситуаціях, що виникають під час адміністративно-господарської діяльності.</p>

	<p>управління: типи і характеристику різних закладів загальної середньої освіти; статуси закладів загальної середньої освіти різних форм власності, Положення про заклад загальної середньої освіти. Знати порядок створення, реєстрації, реорганізації та ліквідації закладу освіти.</p>			
<p>КС-3. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти. Володіти методами і формами методичної роботи, вміти створювати умови для неперервного навчання та ефективного підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.</p>	<p>Знати традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи в закладі загальної середньої освіти за напрямками, обумовленими посадовими обов'язками вчителя початкової школи. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики і корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом.</p>	<p>Демонструвати вміння і навички роботи вчителя початкової освіти: надавати методичну допомогу вчителям закладу загальної середньої освіти за всіма напрямками програм навчання і виховання дітей молодшого шкільного віку, готувати і проводити різні форми методичної роботи з підвищення кваліфікації вчителів: семінари, практикуми, тренінги, консультації та ін. заходи методичного спрямування. Організувати роботу методичного кабінету закладу загальної середньої освіти. Надавати допомогу вчителям щодо вибору методик діагностування досягнень у розвитку дітей із різних розділів програм.</p>	<p>Виявляти комунікативну стратегію, тактику і техніку взаємодії з учителями, організувати їх спільну діяльність для підвищення педагогічної майстерності.</p>	<p>Брати на себе відповідальність за якість методичного супроводу освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти.</p>

		Аналізувати й оцінювати отримані результати, інтерпретувати та розробляти індивідуальні корекційно-розвивальні програми для дітей у нормі та з відхиленнями у психофізичному розвитку.		
КС-4. Здатність організовувати освітній процес у закладах загальної середньої освіти навчальних закладах з застосуванням сучасних, науково обґрунтованих, традиційних та інноваційних засобів, методів, прийомів, технологій. Створювати максимально сприятливі умови для розвитку, навчання і виховання дітей молодшого шкільного віку.	Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом.	Володіти вміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Аналізувати й оцінювати ефективність роботи вчителя початкової школи у сфері фізичного, розумового, естетичного, морального, екологічного, трудового виховання дітей; розробляти критерії оцінювання та самооцінювання його діяльності.	Знаходити і застосовувати різноманітні засоби комунікації в широкому соціальному, освітньому та управлінському просторі, оперативно реагувати і систематично збагачувати комунікативне поле мовленнєвими засобами, оновлювати комунікативні тактики.	Здійснювати самоаналіз власної педагогічної діяльності, орієнтуватися в багатоманітності традиційних та інноваційних засобів, методів і технологій навчання. Нести відповідальність за якість і результативність освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти.
КС-5. Здатність здійснювати моніторингову діяльність в	Знати передумови й умови, функції, принципи, мету, завдання, зміст, методи, форми,	Виявляти вміння і навички виконання моніторингової діяльності, добирати методи,	Досягати взаємодії в педагогічному колективі, установлювати	Брати відповідальність за достовірність

<p>управлінні закладом загальної середньої освіти і системи початкової освіти. Уміння застосовувати моніторинг як механізм удосконалення діяльності закладу загальної середньої освіти системи початкової освіти району (міста); реалізовувати контрольню оцінку та коригувальну функцію в діяльності закладу загальної середньої освіти.</p>	<p>види моніторингової діяльності спеціаліста з початкової освіти управління освіти.</p>	<p>форми у відповідності до змісту перевірки. Аналізувати й оцінювати ефективність роботи вчителя початкової школи у сфері фізичного, розумового, естетичного, морального, екологічного, трудового виховання дітей; розробляти критерії оцінювання та самооцінювання його діяльності.</p>	<p>продуктивне спілкування, створювати сприятливі умови для діалогу між учасниками освітнього процесу, брати до уваги різні аргументи і позиції.</p>	<p>результатів моніторингової діяльності, прозора застосовувати їх у публічній сфері з метою поліпшення стану початкової освіти.</p>
<p>КС-6. Здатність до співпраці з різними категоріями фахівців. Уміти ефективно взаємодіяти з педагогічними працівниками закладу загальної середньої освіти, органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію; урахувати зв'язок і вплив власної діяльності на сумарний результат роботи педагогічного колективу.</p>	<p>Знати традиційні та інноваційні методики управлінської діяльності директора (заступника директора) закладу загальної середньої освіти в обов'язки, необхідному для виконання всіх функцій і напрямів його діяльності. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.</p>	<p>Розробляти шляхи формування сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі, управляти конфліктною ситуацією, застосовувати структурні і міжособистісні методи подолання і попередження конфліктів. Уміти ефективно взаємодіяти з органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію із загальноосвітніми навчальними закладами, забезпечуючи наступність і перспективність освіти.</p>	<p>Здатність презентувати плани для спільної роботи, мотивувати однодумців до співдії, розподіляти завдання й обов'язки відповідно до посадових і індивідуальних здібностей, уміти переконувати в ефективності обраних тактик спільних дій.</p>	<p>Володіти лідерськими якостями, здатністю ініціювати спільну роботу і брати на себе відповідальність за результати роботи команди.</p>

<p>КС-7. Здатність зміцнювати і раціонально використовувати матеріально-технічну базу закладу загальної середньої освіти, створювати розвивальне середовище відповідно до особистісно зорієнтованої моделі освіти дітей молодшого шкільного віку.</p> <p>Застосовувати повноваження закладу загальної середньої освіти щодо поповнення й розвитку матеріальної бази на основі дидактичних, виховних, естетичних, санітарно-гігієнічних вимог; дотримуватися порядку організації харчування та медичного обслуговування дітей молодшого шкільного віку в закладі загальної середньої освіти. Сприяти створенню безпечних умов для навчання, виховання дітей молодшого шкільного віку та охорони праці в закладі загальної середньої освіти.</p>	<p>Знати і відтворювати санітарно-гігієнічні, педагогічні, естетичні вимоги до обладнання і оформлення приміщення і території закладу загальної середньої освіти. Володіти нормативами щодо створення матеріально-технічної бази закладу загальної середньої освіти, нормативами і режимом харчування дітей, санітарного режиму харчоблоку. Знати правила організації медичного обслуговування дітей молодшого шкільного віку, створення умов для медичної оздоровчої, лікувально-профілактичної роботи. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладу загальної середньої освіти; напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська) директора (заступника директора) закладу загальної середньої освіти, його функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу закладу загальної середньої освіти; обсяг і функції роботи вчителя початкової школи та інших</p>	<p>Виявляти вміння і навички виконання адміністративно-управлінської діяльності директора (заступника директора) закладу загальної середньої освіти: здійснювати організаційну, методичну, освітню, проектувальну, контрольну, фінансово-господарську та ін. видів роботи. Володіти організаційними навичками забезпечення охорони праці: вести документацію з охорони праці, розробляти посадові інструкції, видавати інструкції та розпорядження; організовувати і проводити інструктажі та семінари, контролювати дотримання інструкцій усіма педагогічними працівниками.</p>	<p>Знаходити переконливі аргументи щодо необхідності раціонального і бережливого ставлення до матеріальних ресурсів, запровадження еколого-економічних ідей у професійній діяльності колективу закладу загальної середньої освіти.</p>	<p>Відповідальність за збереження і примноження матеріально-технічної бази закладу загальної середньої освіти на екологічних, економічних, здоров'язбережувальних засадах.</p>
---	--	--	--	--

	працівників закладі загальної середньої освіти; принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування закладу загальної середньої освіти.			
КС-8. Здатність до взаємодії з батьківською спільнотою, налагодження соціально-педагогічного патронажу, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення. На основі знань правових засад, завдань і принципів планувати та організувати взаємодію закладу загальної середньої освіти і сім'ї; ефективно залучати батьків до управління закладом середньої освіти.	Знати різні форми роботи закладу загальної середньої освіти з батьками, виявляти специфіку роботи з проблемними сім'ями, орієнтуватися в технологіях здійснення соціально-педагогічного патронажу.	Координувати роботу закладу загальної середньої освіти з батьками, проводити різні форми роботи – батьківські збори і конференції, групові консультації, індивідуальну роботу. Володіти методикою вивчення та поширення досвіду сімейного виховання. Визначати план роботи з проблемними сім'ями, організувати соціально-педагогічний патронаж.	Ініціювати залучення батьків до співпраці в питаннях навчання і виховання дітей молодшого шкільного віку. Перекопувати батьків у необхідності продуктивної взаємодії з закладом загальної середньої освіти.	Розширювати повноваження батьків у роботі закладу загальної середньої освіти через діяльність батьківських зборів, батьківського комітету. Проявляти ініціативу в роботі з проблемними сім'ями, активно впливати на них через різноманітні форми соціально-педагогічного патронажу.
КС-9. Готовність до реалізації заходів щодо розвитку мережі закладів загальної середньої освіти у районі (місті). Здатність аналізувати соціальний та економічний стан району (міста), вивчати запит населення щодо послуг початкової освіти, вести облік дітей і комплектувати	Знати організаційну структуру і завдання органів управління початковою освітою. Називати посадові обов'язки і загальну характеристику основних напрямів діяльності спеціаліста з питань початкової освіти районного (міського) управління освіти. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад	Здійснювати моніторинг запитів населення щодо послуг у галузі початкової освіти, вести облік дітей молодшого шкільного віку і порядок комплектування закладів загальної середньої освіти.	Застосовувати сучасні і традиційні засоби комунікації для вивчення запитів населення стосовно потреб в здобутті початкової освіти, проводити індивідуальну роботу з розподілу дітей до закладів загальної середньої освіти різних	Гарантувати захист прав дитини стосовно збереження її місця в закладах загальної середньої освіти, додержуватися порядку відрахування дітей у відповідності до нормативно-

<p>клас, сприяти вдосконаленню мережі закладів загальної середньої освіти.</p>	<p>функціонування початкової освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.</p>		<p>типів.</p>	<p>правових засад і правил внутрішнього розпорядку закладу загальної середньої освіти.</p>
<p>КС-10. Здатність організовувати науково-методичну та інноваційну діяльність в системі початкової освіти. Сприяти ефективним формам взаємодії закладів і установ науково-методичного забезпечення початкової освіти для реалізації навчально-методичної і науково-дослідницької функцій. Управляти інноваційними процесами в системі початкової освіти.</p>	<p>Знати зміст нормативних документів щодо визначення порядку здійснення інноваційної освітньої діяльності, створення експериментальних навчальних закладів і майданчиків. Називати ознаки передового педагогічного досвіду, етапи і процедуру його вивчення, узагальнення і поширення. Відтворювати структуру науково-методичного забезпечення системи початкової освіти, знати її навчально-методичну і науково-дослідницьку підструктуру. Знати посадові обов'язки методиста з початкової освіти районного (міського) управління освіти, функції діяльності науково-методичного центру (методкабінету) району (міста). Володіти інформацією про систему неперервного навчання працівників освіти, організацію</p>	<p>Володіти методикою організації фронтальних, групових та індивідуальних форм методичної роботи в районі (місті) для працівників початкової освіти: семінарів-практикумів, науково-практичних конференцій, педагогічних читань, методичних об'єднань, шкіл педагогічної майстерності, передового педагогічного досвіду, творчих груп, круглих столів, наставництва, стажування. Володіти вміннями і навичками управління інноваційними процесами, уміти проектувати, моделювати та обґрунтовувати застосування інноваційних технологій навчання, прогнозувати їх результати, розроблювати програму їх апробації, здійснювати контроль і аналіз застосування</p>	<p>Спонукаючи вихователів та інших педагогічних працівників до включення в інноваційну освітню діяльність закладу загальної середньої освіти. Установлювати комунікативні контакти з метою впровадження в освітню практику набутого педагогічного досвіду і досягнень психолого-педагогічної науки; формування інноваційного банку методик і технологій навчання та виховання.</p>	<p>Брати відповідальність за впровадження в освітній процес інновацій; контролювати, аналізувати і регулювати застосування інновацій в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти.</p>

	навчання на курсах підвищення кваліфікації.	інновацій.		
<p>КС-11. Здатність до здійснення контролю за діяльністю закладів загальної середньої освіти, проведення атестації педагогічних працівників.</p> <p>На основі знань нормативно-правового регулювання та завдань, принципів, процедури атестаційної експертизи, критеріїв оцінювання здійснювати державний контроль за діяльністю закладів загальної середньої освіти.</p>	<p>Визначати управління як процес, його закономірності і принципи. Пояснювати організаційну структуру управління. Знати загальні та спеціальні функції управління; мету, завдання, принципи, критерії, види таких функцій управління, як планування, організація, регулювання, коригування і контроль. Розуміти заклад загальної середньої освіти як об'єкт управління: типи і характеристику різних закладів загальної середньої освіти; статуси закладів загальної середньої освіти різних форм власності, Положення про заклад загальної середньої освіти. Знати порядок створення, реєстрації, реорганізації та ліквідації закладу освіти. Розуміти заклад загальної середньої освіти як педагогічну систему: значення, зміст, порядок розроблення і затвердження статуту закладу загальної середньої освіти; комплектування класів, порядок прийому, відрахування та збереження місць за дитиною. Знати режим роботи закладу</p>	<p>Володіти вміннями і навичками роботи спеціаліста з питань початкової освіти управління освіти: проводити інспектування, атестацію, експертизу закладів загальної середньої освіти, складати робочу програму та акт атестаційної експертизи, готувати мотивований висновок щодо атестації закладу загальної середньої освіти.</p>	<p>Забезпечувати гнучкість і готовність до розв'язання управлінських професійних завдань. Надихати колег на пошук розвивальних можливостей і ресурсів педагогічного колективу щодо професійного вдосконалення, спрямованості на кар'єрне зростання та забезпечення конкурентності у сфері освітніх послуг.</p>	<p>Брати відповідальність за здійснення об'єктивної педагогічної експертизи, оцінювання якості результатів навчання і виховання дітей молодшого шкільного віку.</p>

	освіти, організацію освітнього процесу, функції учасників освітнього процесу.			
КС-12. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності системи початкової освіти. Здійснювати організаційно-фінансове планування, а також управління та контроль за фінансово-господарською діяльністю закладів загальної середньої освіти в районі (місті).	Відтворювати фінансово-господарський механізм діяльності закладів загальної середньої освіти: знати джерела фінансування, кошторис доходів та видатків як основний планово-фінансовий документ, його структуру, принципи фінансування, показники та контрольні цифри для складання кошторису. Називати правила ведення та зберігання фінансової документації.	Виявляти вміння і навички виконання адміністративно-управлінської діяльності директора (заступника директора) закладу загальної середньої освіти: здійснювати організаційну, методичну, освітню, проектувальну, контрольну, фінансово-господарську та ін. видів роботи.	Виконувати професійні обов'язки на рівні інформаційно-комунікативної взаємодії в кадрових, адміністративних, фінансових і господарських питаннях. У відповідності до законодавства організовувати фінансову діяльність закладів загальної середньої освіти в питаннях оплати праці педагогічних працівників, сплати батьків за перебування дітей молодшого шкільного віку в закладах загальної середньої освіти та організації додаткових освітніх послуг.	Брати відповідальність за дотримання нормативних вимог фінансово-господарської діяльності окремого закладу загальної середньої освіти і системи початкової освіти району (міста). Здійснювати контроль за виконанням фінансової дисципліни всіма учасниками освітнього процесу.
КС-13. Здатність керувати роботою управління освіти щодо кадрового забезпечення системи початкової освіти району (міста). Здійснювати аналіз якості кадрового забезпечення, підбір,	Визначати зміст роботи спеціаліста з початкової освіти управління освіти з кадрового забезпечення: типові штатні нормативи, порядок підбору і розстановки кадрів у закладі загальної середньої освіти, процедуру проведення атестації	Аналізувати якість кадрового забезпечення в закладі загальної середньої освіти і системі початкової освіти району (міста), складати пропозиції щодо державного замовлення на підготовку і перепідготовку працівників,	Управляти розвитком корпоративної культури фахівців початкової освіти, інтегрувати технології у процес управління закладів загальної середньої освіти.	Брати відповідальність за якісне кадрове забезпечення системи початкової освіти, організовувати підвищення кваліфікації

<p>розстановку працівників початкової освіти; сприяти підвищенню якості фахової підготовки кадрового складу.</p>	<p>педагогічних працівників. Володіти інформацією щодо правового регулювання трудових взаємин в закладі загальної середньої освіти: порядку укладання колективного договору, трудового договору, контракту, припинення трудових відносин; установлення правил внутрішнього трудового розпорядку. Визначати соціально-психологічні аспекти взаємодії керівника зі співробітниками: соціально-психологічні функції керівництва, поєднання адміністративних і соціально-психологічних методів керівництва, чинники створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі. Установлювати залежність між стилем керівництва і соціально-психологічним кліматом у колективі.</p>	<p>організувати роботу з підвищення кваліфікації кадрів.</p>		<p>педагогічних працівників, забезпечувати професійне зростання вчителів початкової школи за індивідуальною освітньою траєкторією.</p>
<p>КС-14. Здатність брати участь у створенні, координації та реалізації комплексних міжвідомчих програм для підвищення управління якістю освіти, в тому числі для осіб з особливими освітніми</p>	<p>Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей і забезпечення</p>	<p>Управляти інноваційною діяльністю в системі початкової освіти: застосовувати процедуру проектування, моделювання та обґрунтування інновацій, розробляти програму апробації та експертизи,</p>	<p>Набувати толерантний досвід роботи в команді для створення, координації та реалізації комплексних міжвідомчих програм для підвищення управління якістю</p>	<p>Гнучко реагувати на освітні запити суспільства і брати відповідальність за оптимальні шляхи розв'язання нагальних проблем.</p>

<p>потребами.</p>	<p>їхнього повноцінного розвитку. Знати загальні та спеціальні функції управління; мету, завдання, принципи, критерії, види таких функцій управління, як планування, організація, регулювання, коригування і контроль.</p>	<p>забезпечувати реалізацію інновацій; створювати умови для проведення експериментальної роботи. Уміти ефективно взаємодіяти з органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію із загальноосвітніми навчальними закладами, забезпечуючи наступність і перспективність освіти.</p>	<p>освіти.</p>	
<p>КС-15. Здатність до професійного самовдосконалення: професійна самоосвіта, особистісне зростання, проектування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій.</p>	<p>Визначати рівень власної підготовки до професійної діяльності, критично оцінювати, планувати і реалізовувати індивідуальні програми самоосвіти.</p>	<p>Застосовувати широкий спектр форм, засобів, методів самоосвіти і самовдосконалення. Проектувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення,</p>	<p>Застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання.</p>	<p>Підвищувати свій інтелектуальний рівень у сфері професійних інтересів, проектувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення, проявляти творчу активність, адекватність самооцінювання, прагнення успіху.</p>

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

№ з/п	Програмні результати навчання	Компетентності																						
		Інтегральна компетентність	Загальні компетентності							Спеціальні (фахові, предметні) компетентності														
			КЗ-1.	КЗ-2.	КЗ-3.	КЗ-4.	КЗ-5.	КЗ-6.	КЗ-7.	КС-1.	КС-2.	КС-3.	КС-4.	КС-5.	КС-6.	КС-7.	КС-8.	КС-9.	КС-10.	КС-11.	КС-12.	КС-13.	КС-14.	КС-15.
1.	ПРОФЕСІЙНІ ДЕКЛАРАТИВНІ ТА ПРОЦЕДУРАЛЬНІ ЗНАННЯ	ПРОФЕСІЙНІ ДЕКЛАРАТИВНІ ТА ПРОЦЕДУРАЛЬНІ ЗНАННЯ																						
1.1.	Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
1.2.	Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладу загальної середньої освіти; напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна,		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

	освітня, виховна, фінансово-господарська) директора (заступника) закладу загальної середньої освіти, його функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу; обсяг і функції роботи вчителя початкової школи та інших працівників закладу загальної середньої освіти; принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування закладу загальної середньої освіти.																							
1.3.	Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом			+	+	+	+	+	+	+			+	+		+	+	+		+			+	
1.4.	Знати традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи в закладах загальної середньої		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	

	освіти за напрямом, обумовленими посадовими обов'язками вчителя початкової школи закладу загальної середньої освіти																						
1.5.	Визначати управління як процес, його закономірності і принципи. Пояснювати організаційну структуру управління. Знати загальні та спеціальні функції управління; мету, завдання, принципи, критерії, види таких функцій управління, як планування, організація, регулювання, коригування і контроль	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
1.6.	Розуміти заклад загальної середньої освіти як об'єкт управління: типи і характеристику різних закладів загальної середньої освіти; статuti закладів загальної середньої освіти різних форм власності, Положення про заклад загальної середньої освіти. Знати порядок створення, реєстрації, реорганізації та ліквідації закладу освіти	+	+	+	+	+	+	+					+			+					+		+
1.7.	Знати традиційні та інноваційні методики управлінської діяльності директора (заступника) закладів загальної середньої освіти в обсязі, необхідному	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+

	для виконання всіх функцій і напрямів його діяльності																											
1.8.	Розуміти заклад загальної середньої освіти як педагогічну систему: значення, зміст, порядок розробки і затвердження статуту закладу загальної середньої освіти; комплектування класів, порядок прийому, відрахування та збереження місць за дитиною. Знати режим роботи закладу освіти, організацію освітнього процесу, функції учасників освітнього процесу		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+										+		+
1.9.	Визначати соціально-психологічні аспекти взаємодії керівника зі співробітниками: соціально-психологічні функції керівництва, поєднання адміністративних і соціально-психологічних методів керівництва, чинники створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі. Установлювати залежність між стилем керівництва і соціально-психологічним кліматом у колективі	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+				+						+	+	+

1.10.	Відтворювати фінансово-господарський механізм діяльності закладів загальної середньої освіти: знати джерела фінансування, кошторис доходів і видатків як основний планово-фінансовий документ, його структуру, принципи фінансування, показники і контрольні цифри для складання кошторису. Називати правила ведення та зберігання фінансової документації		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+			+	+				+
1.11.	Володіти інформацією щодо правового регулювання трудових взаємин у закладах загальної середньої освіти: порядку укладання колективного договору, трудового договору, контракту, припинення трудових відносин; установлення правил внутрішнього трудового розпорядку		+	+	+	+	+	+	+	+				+							+				+
1.12.	Знати і відтворювати санітарно-гігієнічні, педагогічні, естетичні вимоги до обладнання й оформлення приміщення та території закладу загальної середньої освіти. Володіти нормативами щодо			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+					+

	створення матеріально-технічної бази закладу загальної середньої освіти, нормативами і режимом харчування дітей, санітарного режиму харчоблоку. Знати правила організації медичного обслуговування дітей, створення умов для медичної оздоровчої, лікувально-профілактичної роботи																											
1.13.	Знати організаційну структуру і завдання органів управління початковою освітою. Називати посадові обов'язки і загальну характеристику основних напрямів діяльності спеціаліста з питань початкової освіти районного (міського) управління освіти	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						
1.14.	Визначати зміст роботи спеціаліста з початкової освіти управління освіти з кадрового забезпечення: типові штатні нормативи, порядок підбору і розстановки кадрів у закладі загальної середньої освіти, процедуру проведення атестації педагогічних працівників	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+										
1.15.	Знати передумови й умови, функції, принципи, мету,		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							

	завдання, зміст, методи, форми, види моніторингової діяльності спеціаліста з початкової освіти управління освіти																							
1.16.	Відтворювати структуру науково-методичного забезпечення системи початкової освіти, знати її навчально-методичну і науково-дослідницьку підструктуру. Знати посадові обов'язки методиста з початкової освіти районного (міського) управління освіти, функції діяльності науково-методичного центру (методкабінету) району (міста). Володіти інформацією про систему неперервного навчання працівників освіти, організацію навчання на курсах підвищення кваліфікації	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+				+				+	+	+
1.17.	Знати зміст нормативних документів щодо визначення порядку здійснення інноваційної освітньої діяльності, створення експериментальних закладів освіти і майданчиків. Називати ознаки передового педагогічного досвіду, етапи і процедуру його вивчення,			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+			+	+	+

	узагальнення і поширення																						
2.	ПРОФЕСІЙНІ УМІННЯ І НАВИЧКИ	ПРОФЕСІЙНІ УМІННЯ І НАВИЧКИ																					
2.1.	Володіти вміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії		+	+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+	+			+	
2.2.	Демонструвати вміння і навички роботи вчителя-методиста: надавати методичну допомогу вчителям закладу загальної середньої освіти за всіма напрямками програм навчання і виховання дітей, готувати і проводити різні форми методичної роботи з підвищення кваліфікації вчителів: семінари, практикуми, тренінги, консультації та ін. заходи методичного спрямування. Організувати роботу методичного кабінету закладу загальної середньої освіти	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+						+	+

2.3.	Надавати допомогу вихователям щодо вибору методик діагностування досягнень у розвитку дітей молодшого шкільного з різних розділів програм навчання та виховання. Аналізувати та оцінювати отримані результати, інтерпретувати та розробляти індивідуальні корекційно-розвивальні програми для дітей у нормі та з відхиленнями у психофізичному розвитку			+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+						+
2.4.	Виявляти вміння і навички виконання адміністративно-управлінської діяльності директора (заступника) закладу загальної середньої освіти: здійснювати організаційну, методичну, освітню, проєктувальну, контрольну, фінансово-господарську та ін. видів роботи			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+							+
2.5.	Володіти вміннями стратегічного і оперативного планування. Розробляти різні види планів: перспективний, річний, календарний, план окремого заходу				+	+	+	+	+	+	+			+	+		+		+						+
2.6.	Координувати організацію освітнього процесу в закладах загальної середньої			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+

	освіти, створювати умови для розвитку, навчання і виховання дітей																						
2.7.	Аналізувати й оцінювати ефективність роботи вчителя початкової школи у сфері фізичного, розумового, естетичного, морального, екологічного, трудового виховання дітей; розробляти критерії оцінювання та самооцінювання його діяльності		+	+	+	+	+	+	+			+				+	+					+	
2.8.	Володіти навичками регулювання трудових відносин усередині трудового колективу: розробляти, укладати і реєструвати колективний договір; розробляти правила внутрішнього розпорядку; визначати порядок прийняття на роботу через укладання трудового договору і контракту та звільняти працівників у відповідності до чинного законодавства	+	+	+	+	+	+	+		+	+				+						+	+	
2.9.	Розробляти шляхи формування сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі, управляти конфліктною ситуацією, застосовувати структурні і	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+		+						+	+	+

	міжособистісні методи подолання і попередження конфліктів																						
2.10.	Володіти організаційними навичками забезпечення охорони праці: вести документацію з охорони праці, розробляти посадові інструкції, видавати інструкції та розпорядження; організовувати і проводити інструктажі та семінари, контролювати дотримання інструкцій усіма працівниками			+	+	+	+	+		+					+								+
2.11.	Координувати роботу закладу загальної середньої освіти з батьками, проводити різні форми роботи – батьківські збори і конференції, групові консультації, індивідуальну роботу. Володіти методикою вивчення та поширення досвіду сімейного виховання. Визначати план роботи з проблемними сім'ями, організовувати соціально-педагогічний патронаж	+	+	+	+	+	+	+								+							+
2.12.	Володіти вміннями і навичками роботи спеціаліста з питань початкової освіти управління освіти: проводити	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+

	інспектування, атестацію, експертизу закладу загальної середньої освіти, складати робочу програму та акт атестаційної експертизи, готувати мотивований висновок щодо атестації закладу загальної середньої освіти																							
2.13.	Здійснювати моніторинг запитів населення щодо послуг у галузі початкової освіти, вести облік дітей молодшого шкільного віку і порядок комплектування закладів загальної середньої освіти		+	+	+	+	+	+	+						+	+								+
2.14.	Володіти методикою організації фронтальних, групових та індивідуальних форм методичної роботи в районі (місті) для працівників початкової освіти: семінарів-практикумів, науково-практичних конференцій, педагогічних читань, методичних об'єднань, шкіл педагогічної майстерності, передового педагогічного досвіду, творчих груп, круглих столів,		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+		+			+

	наставництва, стажування																						
2.15.	Аналізувати якість кадрового забезпечення в закладі загальної середньої освіти і системі початкової освіти району (міста), скласти пропозиції щодо державного замовлення на підготовку і перепідготовку працівників, організувати роботу з підвищення кваліфікації кадрів			+	+	+	+	+				+			+				+			+	+
2.16.	Виявляти вміння і навички виконання моніторингової діяльності, добирати методи, форми у відповідності до змісту перевірки			+	+	+	+	+					+			+		+	+	+			+
2.17.	Управляти інноваційною діяльністю в системі початкової освіти: застосовувати процедуру проектування, моделювання та обґрунтування інновацій, розробляти програму апробації та експертизи, організувати реалізацію інновацій; створювати умови для проведення експериментальної роботи			+	+	+	+	+				+				+						+	+
2.18.	Уміти ефективно взаємодіяти з органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію з закладами	+	+	+	+	+	+	+	+					+		+						+	+

	загальної середньої освіти, забезпечуючи наступність і перспективність освіти																							
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--